

Hlas farnosti

ročník
XXXIII.
č. 37
13. 9. 2026

Informačný týždenník Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosti Banská Bystrica – mesto

Sviatok Povýšenia sv. kríža sa viaže k historickej udalosti nájdenia Pravého kríža

Sviatok Povýšenia Svätého Kríža, známy aj ako Sviatok Víťazstva Kríža, pripomína **tri historické udalosti**: objavenie Pravého Kríža v roku 326, jeho prvé povýšenie na verejnú úctu v roku 335 a znovuzískanie Kríža od Peržanov v roku 628. V súčasnosti tento sviatok oslavuje aj bezhraničný vplyv Kristovho kríža na celé stvorenie. Milánsky edikt vydaný v roku 313 zaručil **náboženskú slobodu** v celej Rímskej ríši. Išlo o vzájomnú dohodu medzi rímskymi cisármi Konštantínom I. na Západe a Liciniom na Východe. Pred týmto ediktom kresťania počas predchádzajúcich dvoch a pol storočia znášali rôzne štátom podporované prenasledovania.

V roku 326 sa Konštantínova matka, svätá Helena, zbožná kresťanka, vydala na púť do Svätej zeme. Jej poslaním bolo **identifikovať významné miesta z Kristovho života** a založiť na týchto miestach kostoly. Zbúrala Afroditin chrám z druhého storočia, ktorý bol podľa tradície postavený nad hrobom Spasiteľa, a jej syn na tomto mieste postavil Baziliku Božieho hrobu. Po identifikácii hory Kalvária a prázdneho hrobu objavila tri odhodené a zakopané kríže. Po vyšetrowaní miestny biskup potvrdil, že ide o kríže použité na ukrižovanie Ježiša a dvoch zlodejov. Keďže Helena nevedela, ktorý kríž je Kristov, zariadila, aby sa smrteľne chorá žena dotkla všetkých troch. Po dotyku jedného z nich bola okamžite uzdravená, čo naznačovalo, že ide o Pravý kríž. Po objavení Pravého kríža, hory Kalvárie a Kristovho hrobu nariadil cisár Konštantín výstavbu kostola, ktorý by obklopoval tieto miesta a uchovával v ňom Pravý kríž. Chrám Božieho hrobu bol postavený a vysvätený 13. septembra 335. Podľa legendy bol Kristov kríž nasledujúci deň vynesенý pred novopostavený kostol, aby si ho veriaci mohli uctiť. Podľa očitého svedka bolo drevo vybraté zo striebornej nádoby a položené na stôl spolu s nápisom, ktorý nariadil Pilát umiestniť nad Ježišovú hlavu: Ježiš Nazaretský, kráľ židovský. Potom „všetok ľud prechádza jeden po druhom; všetci sa klaňajú, dotýkajú sa kríža pobožkajú ho a idú ďalej.“

Povýšenie Svätého kríža sa teda uskutočnilo 14. septembra 335. Počas nasledujúcich troch storočí, keďže liturgické slávenia neboli široko centralizované, sa sviatok Povýšenia Svätého kríža pravdepodobne oslavoval každoročne v Jeruzaleme a v iných cirkevných jurisdikciách sa oslavoval inak. V roku 614 Peržania vtrhli do Jeruzalema a vzali si Pravý kríž ako trofej. Peržania, prevažne stúpenci starovekého náboženstva zoroastrizmu, neboli kresťania. Poníženie Svätého kríža v ich vlastníctve sa považovalo za svätokrádež. O osem rokov neskôr, v roku 622, východorímsky cisár Herakleios začal vojenské kampane s cieľom **znovu dobyť Jeruzalem a Pravý kríž**. Nakoniec v roku 628 zvíťazil a nasledujúci rok cisár Herakleios vstúpil do Jeruzalema s Pravým krížom a priniesol ho späť do Chrámu Božieho hrobu. Sviatok Svätého Kríža sa potom stal univerzálnou oslavou v rámci Cirkvi, ktorá sa začala v Ríme a následne sa rozšírila po celej ríši a odvtedy sa každoročne oslavuje 14. septembra. Hoci si dnes pripomínáme tieto tri historické udalosti, jadrom našej oslavy nie je fyzické drevo kríža ani sväté miesta, kde Ježiš zomrel a bol pochovaný. Naším hlavným zameraním je **nekonečná láska prejavovaná skrze nezištnú a dokonalú obetu Božieho Syna a bezhraničné milosrdenstvo, ktoré sa v dôsledku toho vylialo na svet**. Samotný kríž je krutým nástrojom mučenia a smrti. Skutočnosť, že je teraz symbolom Božej dokonalej lásky, túto lásku len ďalej zväčšuje a ukazuje Božiu nekonečnú moc použiť to najhoršie na to najlepšie: použiť smrť na prinesenie života a premeniť najväčší čin krutosti, aký bol kedy známy, na najväčší čin milosrdenstva, aký bol kedy svetu udelený.

Zdroj: dominikani.sk

OZNAMY NA DVADSIATU ŠTVRTÚ NEDEĽU V CEZROČNOM OBDOBÍ

14.9.	Pondelok	Povýšenie sv. Kríža, sviatok
15.9.	Utorok	Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska, slávnosť
16.9.	Streda	Sv. Kornel, pápež a Cyprián, biskup, mučeníci spomienka
20.9.	Nedeľa	DVADSIATA PIATA NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

Ostatné dni sú férie Cezročného obdobia.

- Dnes **po večernej sv. omši o 17.30 hod.** na koncert spevákkeho kvarteta Elegance a ich hostí v našom farskom kostole. Viac informácií nájdete na plagáte.
- V pondelok na sviatok Povýšenia Svätého kríža, je v našej farnosti titulárna slávnosť filiálneho kostola. V tento deň budú **odpuštné sväté omše len v Kostole Svätého kríža**: na obed o 12.00 hod. a večer o 16.30 hod. Od 15.00 hod. do večernej svätej omše bude poklona Oltárnej sviatosti. Sv. omšu o 16.30 budeme sláviť spoločne s gréckokatolíckmi a ich kňazom o. dekanom Jánom Krupom, ktorý prednesie homíliu.
- V utorok, na slávnosť Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska, je zrušené pracovné voľno. Sväté omše budú o 12.00, a 16.30 hod. V Nemciach bude svätá omša o 18.00 hod. kde je 20. výročie požehnania kostola.
- V budúcom roku na jeseň 2027 sa bude v našej farnosti slávnostne vysluhovať sviatosť birmovania. Do piatku 25. septembra prebieha **zápis na birmovku**. Povzbudzujeme žiakov 9. ročníka, stredoškôľakov a všetkých, ktorí zatiaľ neprijali túto sviatosť, aby sa záväzne osobne prihlásili vo farskej kancelárii v čase úradných hodín.
- Detský farský zbor opäť po prázdninovom oddychu pokračuje a počas nasledujúcich nedeľí bude spievať na detskej sv. omši o 11:00 hod. Pozývame deti, ale aj celé rodiny pridať sa k spevu. Nácviky bývajú zvyčajne **vo štvrtok o 15:30 hod. na fare** a v nedele pred detskou sv. omšou vo **farskom kostole**.
- V tento štvrtok (17.9.) budú celodiecézne kňazské rekolekcie v dome Xaver v Badíne, ktoré sa začnú sv. omšou o 9:30 v seminárnom kostole.
- Budúcu nedeľu (20.9.) pozývame všetkých chlapcov na **stretnutie miništrantov**. Spoločne sa stretneme o 14.00 hod. vo fare.
- V nedeľu **20. septembra 2026** sa v Bratislave uskutoční piaty **Národný pochod za život**. Vyjadríme ním túžbu chrániť život každého človeka od počatia po prirodzenú smrť. V nedeľu dopoludnia budú v bratislavských kostoloch slávené sväté omše s biskupmi Slovenska podľa jednotlivých diecéz. Naša diecéza bude mať sv. omšu o 11.00 v kostole sv. Štefana Uhorského – kapucíni. Hlavný program pochodu začne o 13,30 hod. na Námestí slobody. Podujatie sa koná pod záštitou Konferencie biskupov Slovenska. Srdečne Vás pozývame!

Úradné hodiny farskej kancelárie: Pondelok, Streda, Piatok: 9.00 – 11.45 h. Utorok, Štvrtok, Piatok: 17.15 – 18.00 h.	tel.: 048 / 412 45 31 mobil: 0911 880 298 web: www.farabb.sk e-mail: fara.bb.mesto@gmail.com	Elektronický zvonček:
© Vydáva Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Banská Bystrica – mesto, Námestie Štefana Moysesu 1, 974 01 Banská Bystrica Ako týždenník distribuovaný bezplatne. Uzávierka v piatok o 9.00 hod. Reg. č. OMT-OÚ 3/94. Náklad 320 ks.		